

Kitaab Ka Naam: Imaan billah ki haqeeqat

Mu'allif (Author): Dr. Syed Shafeeq ur Rahman Saheb Hafizahullah

Roman Urdu Translation: Umar Asari

Kuch Zaroori Baatein

* Proof reading karte waqt maine kaafi hadd tak ghalatiyon ko theek karne ki koshish ki hai. Lekin main bhi ek insaan hun. Mujhse bhi ghalati ho sakti hai. Lehaza agar aapko kahi bhi ghalati nazar aaye to plz mujhe zaroor batayen taaki islaah kar sakun.

* Kuch urdu words jo mushkil they unko aasaan kar ke unka ma'na ya maf-hoom bracket mein likhne ki koshish ki hai. Kahin kahin english ka bhi sahara liya hai. Agar koi na-munasib lafz nazar aaye to zaroor batayen. (Umar Asari)

Fehrist

Arz e nashir

Allah Taala ke wujood par imaan

Allah Taala ke rabb hone par imaan

Allah Taala ke tanha ma'bood e barhaq hone par imaan

Allah Taala ki qauli bandagi

Allah Taala ki badani bandage

Allah Taala ki maali bandagi
Allah Taala ke asmaa o sifaat par imaan

Ghairullah ki bandagi ka inkaar

- 1: Ghairullah ki qauli bandagi**
 - 2: Ghairullah ki badani bandagi**
 - 3: Ghairullah ki maali bandagi**
 - 4: Ghair mashroot ita'at**
- La ilaaha illallah ki shartein**

Sahih aqeedah se inhiraf ke asbaab

- 1: Sahih aqeedah se na-waqifiyyat**
- 2: Aaba o ajdaad ke tareeqon par jame rehna**
- 3: Ambiya e kiraam aur Allah ke Auliya ki shaan mein ghulu karna**

Mushrikon ki chand sifaat

- 1: Waasta aur waseela**
 - 2: Allah akele ka zikar sun kar un ka dil tang ho jata hai**
- Hamari takhleeq ka ahem maqsad**

Arz e Nashir

“La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) do hisson par mushtamil hai, pehle hisse “La ilaaha” (لَا إِلَهَ) mein baatil ma’bodon ki nafi (inkaar) hai aur doosre hisse “illallah” (إِلَّا اللَّهُ) mein sirf Allah ke ma’bood hone ka zikr hai.

Pas “La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ka ma’na (meaning) yeh hai ke Allah ke siwa koyi ma’bood e barhaq nahi jo shakhs is kalime ko dil ki gehraiyan se tasleem karte huwe padhega aur is ke taqaazon ko poora karega us ke manafi (khilaaf, mukhaalif) tamam umoor se bachega us ka Allah par imaan durust hoga.

Aur jo shakhs Allah par imaan ke daawe ke saath shirk e akbar mein mulawwis huwa us ka imaan us ko faida nahi dega.

Dr. Syed Shafeequr Rehmaan ne apne is mufeed kitabche (brochure) mein wazeh kiya hai ke Allah par imaan ka kya matlab hai, ghairullah ki bandagi kya hoti hai aur sahih aqeedah se inhiraf ke asbaab kya hain. Allah Taala unhein jaza e khair ataa farmaye. Un ki is koshish ko nafa' bakhsh banaaye aur log is ke zariye seedhi raah ki taraf rahnumaayi haasil karen.

[illegible]

Umar bin Khattaab Radhiallahu Anhu se riwayat hai ke RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam se (Jibraeel Alaihissalam ne) poocha ke imaan kya hai? Aap Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

Tarjumah: Imaan yeh hai ke tum Allah par, us ke firshton par, us ki nazil ki gayi kitaabon par, us ke Rasoolon par aur akhirat ke din par imaan laao aur achchi buri taqdeer (ke Allah ki janib se hone par) imaan laao (in ko imaan ke arkaan kehte hain).

[Sahih Muslim: 8]

Ayat aur Hadees e mubarakah se wazeh hai ke asal neki imaan hai aur Allah Taala par imaan pehla rukn hai. Allah Taala par imaan laane mein chaar (4) baatein shaamil hain:

1: Allah Taala ke wujood par imaan:

Jo shakhs bhi kaaiynaat ke tamam ajzaa ke darmiyan maujood gehre rabt o zabt ko dekhega woh pukaar uthega ke koyi zaat hai jis ne is kaaiynaat ko banaya hai, yeh kaaiynaat na to ittifaqiya taur par wujood mein aayi hai aur na khud apni khaaliq hai, Allah Taala ne is aqli daleel ka yun zikr farmaya hai:

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ

Tarjumah: Kya yeh baghair kisi (paida karne waale) ke khud-bakhud paida ho gaye hain ya yeh khud apne aap ko paida karne waale hain? [Surah At-Toor, Surah No: 52 Ayat No: 35]

Allah Taala ke wujood ka inkaar siwaye dehriyon aur communists ke kisi ne nahi kiya.

2: Allah Taala ke Rabb hone par imaan:

Sirf Allah Taala hi is poori kaaiynaat ka Rabb hai yani is kaayenaat ko paida karne waala, is kaaiynaat ka maalik aur is kaaiynaat ka intizaam chalaane wala sirf Allah Taala hai, wohi jise chaahta hai badshaahat deta hai aur jis se chaahta hai badshqahat cheen leta hai, wohi izzat deta hai, wohi zillat deta hai, woh har cheez par qaadir hai, din aur raat ko wohi badalta hai, zindagi aur maut usi ke haath mein hain, is mein us ka koyi shareek aur madadgaar nahi hai, [mushrikeen e Makkah aur har daur ke mushrikeen tauheed e ruboobiyat par imaan rakhte hain.](#)

Lekin tauheed e ruboobiyat par imaan mushrikeen e Makkah ke liye faida-mand saabit nahi huwa, Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne unhein is baat ki dawat di ke Allah hi ko ilaah yani haqeeqi ma'bood

bhi tasleem karo. Chunki unhon ne RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam ki yeh dawat qabool na ki to Aap ne tauheed e ruboobiyat par un ke iqraar ke bawjood un se qitaal kiya aur qayamat ke din mustaqil jahannumi hone ki wa'eed sunaayi.

Allah Taala farmata hai:

وَلَنِّسْ سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

Tarjumah: Aur agar aap un se daryaft karen ke asmanon aur zameeno ko kis ne paida kiya to woh zaroor kahenge unhein ghalib aur daana (Allah) ne hi paida kiya.

[Surah Az-Zukhruf, Surah No: 43 Ayat No: 9]

اللَّهُ فَاتَنِي يُؤَفِّكُونَ وَلَنِّسْ سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِهِمْ لَيَقُولُنَّ

Tarjumah: Aur agar aap un se daryaft karen ke unhein kis ne paida kiya hai? To yaqeenan yahi jawab denge ke Allah ne, phir yeh kahan ulte jaa rahe hain?

[Surah Az-Zukhruf, Surah No: 43 Ayat No: 87]

وَتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لَلَّهِ قُلْ مَن بِيَدِهِ مَلَكُ

Tarjumah: Poochiye! Ke tamam cheezon ka ikhtiyar kis ke haath mein hai? Jo panaah deta hai aur jis ke muqable mein koi panaah nahi diya jaata, agar tum jaante ho to batla do? Yahi jawaab denge ke Allah hi hai.

[Surah Al-Mo'minoon, Surah No: 23 Ayat No: 88, 89]

Aaj bahut se kalma-go (kalma padhne waale) qabron par jaa kar shirk karne waale yeh samajhte hain ke hum Allah ko Khaaliq, Raziq, zindagi ataa karne waala aur maut dene waala maante hain lehaza hamara Allah par imaan durust hai. Woh ghalat-fehmi mein muftala hain. Jab tak woh tanha Allah hi ko ibadat ka haqdaar na samjhen musalman nahi ban sakte.

3: Allah Taala ke tanha ma'bood e barhaq hone par imaan:

ilaah woh hota hai jis ki mohabbat aur tazeem ke sath ibadat ki jaye, sirf Allah Taala ko ma'bood e barhaq maanna aur us ki ibadat mein kisi ko shareek na karna tauheed e uluhiyat hai.

Tamam Ambiya Alaihimussalam apni qaum ke paas yahi dawat le kar aaye ke jo tumhara Rabb, Khaaliq aur Raziq hai wohi tumhaari ibadat ka mustahiq hai Allah ko Rabb maan-ne ka laazmi nateeja yeh hai ke is baat ka bhi iqraar kiya jaaye ke tamam qism ki ibadaat ka haqdaar bhi wohi hai.

خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي

Tarjumah: Aye logo! Apne us Rabb ki ibadat karo jis ne tum ko aur tum se pehle logon ko paida kiya.

[Surah Al-Baqarah, Surah No: 2 Ayat No: 21]

Insaan sab se pehle yeh dekhta hai ke us ke nafa' (faide) aur nuqsan ka maalik kon hai? Jab woh yaqeen kar leta hai ke har qism ki bhalaayi Allah hi ke haath mein hai aur har qism ke nuqsan se wohi bacha sakta hai to yaqeenan woh un tareeqon ko talaash karega jo usay Allah ke qareeb kar den, jin se Allah raazi hota hai lehaza tauheed e ruboobiyaat tauheed e uluhiyat ka darwaaza hai.

Har Rasool ne apni qaum se sab se pehle jo baat kahi woh yahi thi:

يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ

Tarjumah: Aye meri qaum! Allah ki ibadat karo, us ke siwa tumhara koi ma'bood nahi.

[Surah Al-A'raaf, Surah No: 7 Ayat No: 65]

“La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ka bhi yahi ma'na hai ke Allah ke siwa koi ibadat ke layeq nahi, har daur ke mushrikon ne is tauheed ka inkaar kiya.

Aaj bahut se kalma padhne waale “La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ka zabaan se iqraar karte hain magar Allah ki bandagi mein ghairon ko shareek karte hain lehaza ibadat aur bandagi ko samjhna bahut zaroori hai.

Ibadat jism ke zahiri aaza se ki jaati hai aur baatini aaza yani dil se bhi ki jaati hai balki zahiri aaza se ibadat baad mein zahir hoti hai pehle insaan dil se us ki ibadat karta hai, masalan ek shakhs jab yeh dekhta hai ke us ko is duniya mein paida karne waala Allah Taala hi hai, wohi us ka haqeeqi maalik hai, us ka dil, dimagh, jigar, gurda gharz jism ka har hissa Allah hi ke qabza e qudrat mein hai, jab tak Allah chaahta hai yeh aaza sahih kaam karte hain aur jab woh chaahta hai us ko maut deta hai, wohi rizq dene waala hai, rizq mein farakhi (kushaadgi, wus'at) aur tangi usi ke haath mein hai, wohi jise chahta hai izzat deta hai aur jise chahta hai zaleel karta hai, aulaad dena usi ke ikhtiyar mein hai har qism ki ne'mat usi ki taraf se hai to:

1: Insaan ke dil mein Allah Taala ke liye shadeed mohabbat paida hoti hai:

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ

Tarjumah: Aur momin to Allah ki mohabbat mein bahut sakht hote hain.

[Surah Al-Baqarah, Surah No: 2 Ayat No: 165]

2: Allah Taala ki rehmat se woh na-ummeed nahi hota:

رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ

Tarjumah: Apne Rabb ki rehmat se na-ummed to sirf gumrah aur behke huwe log hi hote hain.

[Surah Al-Hijr, Surah No: 15 Ayat No: 56]

3: Phir woh Allah hi par bharosa aur tawakkul karta hai:

مُنُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

Tarjumah: Aur Allah hi par mominon ko bharosa karna chahiye.

[Surah Aal e Imran, Surah No: 3 Ayat No: 122]

4: Allah ke har hukm aur faisle par sabr karta hai.

5: Allah ke azaab se khauf mehsoos karta hai.

6: Phir woh Allah ke siwa kisi se nahi darta:

وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ

Tarjumah: Aur woh (hidaayat yaafta log) Allah ke siwa kisi se nahi darte.

[Surah At-Taubah, Surah No: 9 Ayat No: 18]

Mohabbat, ummeed, bharosa, raghbat, khauf, khashiyyat aur intihaayi mohabbat ke saath intihaayi darjah aajizi aur inkisaari dil ki ibadaat hai, aur yeh posheeda hain, dil ki is kaifiyat ke baad insaan zahiri aaza se Allah ki ibadat karta hai taaki in af'aal ke zariye woh Allah Taala ke qareeb ho sake isay tauheed e ibadat bhi kehte hain.

Ek momin mohabbat, khauf aur ummeed ke saath Allah Taala ki ibadat karta hai. Agar koyi shakhs Allah se bughz aur nafrat rakhte huwe us ki tabe'daari karta hai to woh ibadat karne waala nahi samjha jaayega aur agar Allah se mohabbat to karta hai magar us ki tabe'daari bilkul hi nahi karta to woh bhi ibadat karne wala nahi samjha jaayega.

RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam ne namaz mein tashah-hud sikhaya, us ke ibtidayi alfaaz mulahza farmayen:

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ

Tarjumah: Meri saari qauli, badani aur maali ibadat Allah ke liye hai.
[Sahih Bukhari: 831 and Sahih Muslim: 402]

Allah Taala ki Qauli bandagi:

Is ki kuch qismein mundarja zail (following) hain:

1: Allah Taala ki tareef karna, zikr o azkaar karna, Sub-hanAllah, Alhamdulillah, Allahu Akbar kehna Quran e Kareem ki tilawat karna, bhalaayi ka hukm dena aur buraayi se rokna.

2: Mushkilaat mein Allah Taala se madad talab karna:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ثُمَّ قَرَأَ: هُوَ الْعِبَادَةُ، الدُّعَاءُ قَالَ: عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

Tarjumah: No'man bin Basheer Radhiallahu Anhu se riwayat hai ke Rasool e Akram Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya: Be-shak dua ibadat hai. Phir Aap ne is aayat ki tilawat farmaayi:

يَنْوَالِ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

Tumhara Rabb kehta hai mujhe pukaaro, main tumhaari duayen qabool karunga jo log ghamand mein aa kar meri ibadat se muh modte hain, zaroor woh zaleel o khawaar ho kar jahannum mein daakhil honge. (Surah Ghafir, Surah No: 40 Ayat No: 60)

[Tirmizi: 3372 and Abu Dawood: 1479]

Allah Taala ki badani bandagi:

Masalan namaz, Tawaaf e Ka'ba, Roza, Hajj, Jihaad, Aitekaaf, sajda aur rukoo' badani bandagi mein shaamil hain:

أَمَرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ قُلٍّ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَلِذَلِكَ الْمُسْلِمِينَ

Tarjumah: Keh do be-shak meri namaz, meri qurbani, mera jeena aur mera marna Allah ke liye hai jo jahaanon ka paalne waala hai us ka koi shareek nahi, mujhe isi ka hukm huwa hai aur main sab maan-ne walon mein se pehla hun.

[Surah Al-An'aam, Surah No: 6 Ayat No: 162, 163]

Allah Taala ki maali bandagi:

Masalan qurbani karna aur Nazar o niyaaz dena, farmaya:

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

Tarjumah: Pas apne Rabb ke liye namaz padh aur qurbani kar.

[Surah Al-Kauthar, Surah No: 108 Ayat No: 2]

Ghair mashroot ita'at:

Jin cheezon ka talluq aadaat se hai jaise sona, khaana peena, khareed o farokht karna, rizq talaash karna aur nikah karna agar ek Muslim un

mein Allah aur us ke Rasool ke ahkamaat ki ita'at karta hai to yeh bhi ibadat mein shumaar hoti hain kiunki ghair mashroot ita'at bhi ibadat hai, apne jism aur maal gharz har cheez par Allah Taala ke ahkamaat nafiz karna Allah Taala ki bandagi hai; kiunki ibadat mashroo' karne waala aur mu'amlaat ka faisla karne waala bhi wohi hai:

اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ

Tarjumah: Logo! jo kuch tumhare Rabb ki taraf se tum par nazil kiya gaya hai us ki pairwi karo aur apne Rabb ko chor kar doosre sarparaston ki pairwi na karo.

[Surah Al-A'raaf, Surah No: 7 Ayat No: 3]

4: Allah Taala ke Asmaa o Sifaat par imaan lana:

Allah Taala ke Asmaa o Sifaat par imaan ke kuch bunyadi usool hain:

(a) Allah Taala ke naam aur sifaat ka daar o madaar Quran e Majeed aur RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam ke farameen yani Ahadees e Sahihah par hai. Hum apni taraf se Allah ka koyi naam ya sifat bayan nahi kar sakte.

(b) Quran e Majeed aur Sahih Ahadees mein Allah Taala ke Asmaa o Sifaat bayan huwe woh barhaq aur haqeeqi hain un ko un ke zahir par mehmoool kiya jayega.

Un ke ma'ani ahl e Arab ke haan ma'roof hain sirf un ki kaifiyat maloom nahi, jaisa ke **Imam Maalik** Rahimahullah ne farmaya:

Allah ka arsh par mustawi hona maloom hai lekin us ki kaifiyat maloom nahi. Us par imaan rakhna wajib aur us ke baare mein sawal karna bidat hai.

Yahi hukm Allah ki tamam sifaat masalan haath, ungliyan, pindli aur aasman e duniya par nuzool waghera ka hai.

(c) Allah Taala ke Asmaa o Sifaat kisi bhi makhlooq ke mushabeh nahi hain balki yeh Asmaa o Sifaat us kamaal ko pahunchti hain jo sirf Allah Taala hi ke laaiq aur shayan e shaan hain.

(d) Allah Taala ki tamam sifaat kaamil hain, kisi bhi pehlu se un mein koi nuqs o aib nahi, jis tarah Allah Taala ki zaat har pehlu se kaamil hai usi tarah us ki sifaat bhi kaamil hain. Allah Taala “السَّمِيعُ” yani sun-

ne waala, “الْعَلِيمُ” yani jan-ne waala, “الْقَادِرُ” yani qudrat waala hai. Woh khush hota hai, mohabbat karta hai, ghazabnaak hota hai aur naraaz hota hai, na-farmanon ko na-pasand karta hai:

Allah Taala arsh par mustawi hai.

[Surah Taaha, Surah No: 20 Ayat No: 5]

Allah Taala ne Musa se kalaam kiya.

[Surah An-Nisa, Surah No: 4 Ayat No: 164]

Allah Taala ne farmaya: Aye iblees! Tujhe usay sajda karne se kis cheez ne roka jise main ne apne haathon se paida kiya.

[Surah Saad, Surah No: 38 Ayat No: 75]

Allah Taala aasmaan e duniya par nuzool farmata hai.

[Sahih Muslim: 758]

Makhlooq Allah Taala ki in sifaat ki kaifiyat nahi jaan sakti aur na kisi makhlooq ke saath Allah Taala ki sifaat ko tashbeeh di jaa sakti hai:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

Tarjumah: Koyi cheez us ke misl nahi hai.

[Surah Ash-Shoora, Surah No: 42 Ayat No: 11]

Lehaza Allah Taala ki sifaat ke hageeqi ma'ne par imaan laa kar baghair kisi taweel aur tamseel ke un sifaat ki kaifiyat ko Allah Taala par chor dena chahiye jo Asmaa o Sifaat Allah aur us ke Rasool Sallallahu Alaihi Wasallam ne bayan farmaaye usay ek musalman tasleem karta hai aur jis cheez ki Allah aur us ke Rasool Sallallahu Alaihi Wasallam ne nafi farmaayi us ki nafi karta hai masalan Allah apne bandon par zulm nahi karta aur jis se Allah aur us ke Rasool Sallallahu Alaihi Wasallam ne khamooshi ikhtiyar farmaayi us se khamoosh rehta hai.

Magar afsos aaj Allah Taala ke Asmaa o Sifaat mein kaj-rawi ki jaa rahi hai, Allah Taala farmata hai:

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ

Tarjumah: Be-shak tumhara Rabb Allah hi hai jis ne asmaanon aur zameen ko (che) 6 din mein paida kiya phir arsh par mustawi huwa.

[Surah Al-A'raaf, Surah No: 7 Ayat No: 54]

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى

Tarjumah: Rehman arsh par mustawi hai.

[Surah Taaha, Surah No: 20 Ayat No: 5]

أَأَمِنْتُمْ مِّنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ

Tarjumah: Kya tum is se be-khauf ho ke woh jo aasman mein hai, tumhein zameen mein dhansa de aur achaanak zameen larazne lage?

[Surah Al-Mulk, Surah No: 67 Ayat No: 16]

Mu'awiyah bin Hakam Radhiallahu Anhu kehte hain:

ذَهَبَ بِشَاةٍ مِّنْ وَكَانَتْ لِي جَارِيَةً تَرَ عَى غَنَمًا لِي قَبْلَ أَحَدٍ وَالْجَوَانِيَّةِ، فَاطْلَعْتُ ذَاتَ يَوْمٍ فَإِذَا الذِّيبُ قَدْ مَ، أَسْفَ كَمَا يَأْسِفُونَ، لَكِنِّي صَكَّكْتُهَا صَكَّةً، فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ غَنَمَهَا، وَأَنَا رَجُلٌ مِّنْ بَنِي آدَ فَأَتَيْتُهُ بِهَا، فَقَالَ لَهَا: «أَتَيْتَنِي بِهَا» عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَعَظَمَ ذَلِكَ عَلَيَّ، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا أُعْتِقَهَا؟ قَالَ: قَالَتْ: أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ، قَالَ: أُعْتِقَهَا، فَإِنَّهَا مُؤْمِنَةٌ «مَنْ أَنَا؟» قَالَتْ: فِي السَّمَاءِ، قَالَ: «اللَّهُ؟ أَيْنَ»

Tarjumah: Meri ek laundi thi jo Uhud aur Jawwaniya ke atraaf mein meri bakriyaan charaati thi ek din main us taraf jaa nikla to bhedya us ki bakri le jaa chuka tha. Main bhi Bani Adam mein se ek aadmi hun mujhe bhi usi tarah afsoos hota hai jis tarah un ko hota hai (mujhe sabr karna chaahiye tha) lekin main ne use zor se ek thappad jad diya us ke baad RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam ki khidmat mein haazir huwa Aap ne meri us harkat ko mere liye badi (ghalati) harkat qaraar diya. Main ne arz ki: Aye Allah ke Rasool (Sallallahu Alaihi Wasallam)! Kya main use aazad na kar dun? Aap Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaaya: Use mere paas le aao. Main use le kar Aap ke paas haazir huwa, Aap ne us se poocha: Allah kahaan hai? Us ne kaha: Asmaan mein. Aap ne poocha: Main kaun hun? Us ne kaha: Aap Allah ke Rasool hain. To Aap ne farmaaya: Ise aazad kar do, yeh mominah hai.

[Sahih Muslim: 537]

Aayaat aur hadees se bilkul wazeh hai ke mo'min hone ke liye yeh shart hai ke yeh aqeedah rakha jaaye ke Allah Taala arsh par mustawi hai, agarche woh sunta har jagah se hai, woh har jagah dekhta hai, us ka ilm aur us ki qudrat har jagah ko ghere huwe hai lekin woh khud arsh par mustawi hai.

Itne wazeh dalail ke bawjood aaj logon mein yeh aqeedah aam hai ke Allah har jagah hai, yeh Allah ki sifaat mein tehreef hai.

Afsos to yeh hai ke Quran e Majeed ki tafseer likhne waale ulama ne bhi awaam ke andar isi aqeede ko phailaya, **Surah Mulk ki ayat no 16** ki sharah mein un dalail ko zikr kiya jin se wazeh hota hai ke Allah arsh par mustawi hai lekin dalail likhne ke bawjood isi aqeede ka izhaar kiya ke Allah Taala har jagah hai.

[Tafheem ul Quran, az Syed Abul A'la Maudoodi]

Allah Taala ka farmaan hai:

وَايَعْمَلُونَ لِلَّهِ الْأَسْمَاءَ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا

Tarjumah: Aur Allah hi ke liye achche achche naam hain so unhi naamon se usay pukaaro, aur aise logon se talluq bhi na rakho jo us ke naamon mein kaj-rawi karte hain, un ko un ke kiye ki zaroor saza milegi.

[Surah Al-A'raaf, Surah No: 7 Ayat No: 180]

Jis ne Allah ke baaz (kuch) naamon ya baaz sifaat ka inkaar kiya ya Allah ke naam o sifaat jin haqeeqi ma'ne (meaning) par dalalat karte hain un ka inkaar kiya ya allah ke Asmaao Sifaat ko makhlooq se tashbeeh di to us ka Allah par imaan durust nahi.

Ghairullah ki bandagi ka inkaar:

Allah Taala par imaan us waqt tak mumkin hi nahi jab tak ek musalman yeh iqraar na kare ke Allah ke siwa koi aur ibadat ka haqdaar nahi hai. Yeh “Laa ilaaha” (لَا إِلَهَ) ka matlab hai yeh shirk ki tamam qismon ko baatil qaarar deta hai:

فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ وَلَقَدْ بَعَثْنَا

Tarjumah: Hum ne har ummat mein ek Rasool bhej diya, aur us ke zariye se sab ko khabardaar kar diya ke Allah ki bandagi karo aur Taghoot ki bandagi se bacho.

[Surah An-Nahl, Surah No: 16 Ayat No: 36]

Taghoot woh baatil ma'bood hain jo Allah ke alawah pooje jaa rahe hain aur woh apne pooje jaane par raazi hain.

“Laa ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ka matlab hi yeh hai ke ghairullah ke liye har qism ki ibadat ke baatil hone ka aitraaf karte huwe har qism ki ibadat sirf Allah hi ki ki jaye.

Aaj hamare mu'ashre mein ghairullah ki jo ibadat ki jaa rahi hai us ke kuch manazir mulahza farmayen aur yaad rakhiye jab tak yeh aqeedah na ho ke ghairullah ki yeh ibadat Allah ke saath shirk hai aur is shirk se aadmi ke saare aamaal barbaad ho jaate hain aur woh mustaqil jahannum ka eendhan ban jata hai us waqt tak aadmi muslim nahi ho sakta.

Ghairullah ki qauli bandagi:

Aaj na'ton aur qawwaliyon mein Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam, Hasan, Hussain, Ali Radhiallahu Anhum Ajma'een, Imam Bari aur Hijweri (Hujwiri) ki mohabbat ko aad bana kar un ki ta'reef mein gulu kiya jaata hai, unhein mushkilaat mein pukaara jaata hai.

Haq maula Ali Ali mushkil-kusha Ali Ali

Buri buri imam buri meri khoti qismat kar khari

Aaye hain tere darr par to kuch le kar jayenge?

Museebat mein Allah ke siwa kisi Nabi ya kisi Allah ke wali ko pukaarna, un se faryaad karna un ki qawli bandagi karna yeh sab shirk hain aur mushrikeen e Makkah ka shirk bhi yahi tha:

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ

Tarjumah: Aur jin ko tum Allah ke siwa pukarte ho woh tumhari madad ki taaqat nahi rakhte, balki woh to apni madad bhi nahi kar sakte.

[Surah Al-A'raaf, Surah No: 7 Ayat No: 197]

Aaj kalma padhne waala samandar mein museebat aane par bhi Rasool Sallallahu Alaihi Wasallam, Hussain Radhiallahu Anhu aur apne banaye huwe faqeeron aur peeron ko madad ke liye pukaarte hain jabki mushrikeen e Makkah sirf khushki par shirk karte they samandar mein

كُونُوا فَاذْكُوا فِي الْفَلَاحِ دَعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

[Surah Al-Ankaboot, Surah No: 29 Ayat No: 65]

شَجَرَةً لِّلْمُشْرِكِينَ عَنْ أَبِي وَأَقِذِّ النَّبِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا خَرَجَ إِلَى حُنَيْنٍ مَرَّ بِ
عَلٍ لَنَا ذَاتَ أَنْوَاطٍ كَمَا لَهُمْ ذَاتُ يُقَالُ لَهَا ذَاتُ أَنْوَاطٍ يُعَلِّقُونَ عَلَيْهَا أَسْلِحَتَهُمْ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ اجْزِ
إِلَيْهَا كَمَا لَهُمْ أَنْوَاطٍ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُبْحَانَ اللَّهِ هَذَا كَمَا قَالَ قَوْمُ مُوسَى اجْعَلْ لَدُنِّي
كَانَ قَبْلَكُمْ آلِهَةً وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَرْكَبُنَّ سُنَّةَ مَنْ

Tarjuma: Abu Waqid Laithi Radhiallahu Anhu kehte hain: Jab RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam Hunain ke liye nikle to Aap ka guzar mushrikeen ke ek darakht ke paas se huwa jise Zaat e Anwaat kaha jaata tha, us darakht par mushrikeen apne hathyaar latkaate they, Sahaba ne arz kiya: Allah ke Rasool (Sallallahu Alaihi Wasallam)! Hamaare liye bhi ek Zaat e Anwaat muqarrar farmaa dijiye jaisa ke mushrikeen ka ek Zaat e Anwaat hai, Nabi e Akram Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaaya: SubhanAllah! Yeh to wohi baat hai jo Musa Alaihissalam ki qaum ne kahi thi ke hamaare liye bhi ma'bood bana dijiye jaisa in mushrikon ke liye hai, us zaat ki qasam jis

ke haath mein meri jaan hai! Tum guzashta (pichli) ummaton ki poori poori pairwi karoge.

[Tirmizi: 2180]

Maloom huwa ke barkat ke liye apni taraf se jaghein muqarrar karna us cheez ki ibadat karna hai.

Ghairullah ki maali bandagi:

Kuch kalima padhne waale badnaseeb bhi ghairullah ke naam ka jaanwar zabah karte hain, ghairullah ke naam ki Nazar o niyaaz dete hain un ki mannat maante hain chadhawa chadhate hain, Ja'far Sadiq Rahimahullah ke koonde bharte hain, Abdul Qadar Jeelani ki giyarahveen dete hain aur Hussain Radhiallahu Anhu ke naam ki paani ki Sabeel lagaate hain, yeh ghairullah ki maali bandagi hai.

Allah Taala farmata hai:

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ

Tarjumah: Be-shak Allah Taala ne tum par murdaar, khoon, khinzeer ka gosht aur woh cheez jis par Allah ke alawah kisi doosre ke naam pukaara jaaye, haraam kar diya hai.

[Surah Al-Baqarah, Surah No: 2 Ayat No: 173]

Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ لَعَنَ

Tarjumah: Allah ki la'nat ho us shakhs par jo ghairullah ke naam par zabah kare.

[Musnad Ahmad: 2816]

Ghair mashroot ita'at:

Allah Taala hi ka haq hai ke woh shariyat yani qawaneen aur ahkaam nazil farmaaye, ek musalman ki ibadaat, mu'aamlaat aur zindagi ke

tamam sho'be un ehkamaat ke mutabiq chalne chaahiye kiunki Allah hi jaanta hai ke bande ke liye kya mufeed hai, jo log Allah ki shariyat ki bajaye insaanon ke banaye huwe khud-sakhta qawaneen ke mutabiq faisle karte hain Allah Taala ne surah **An-Nisa ki Ayat No: 60 aur 65** un ke imaan ki nafi (inkaar) ki hai jo shakhs Allah ki shariyat ke alawah kisi nizaam ko (chaahe socialism ho, communism ho, democracy ho ya koi aur nizaam) aadilaana aur munsifaana samjhta hai woh kafir hai isi tarah kisi faqeer ya peer ki bataayi hue shariyat par chalna us ki ibadat hai.

Allah Taala farmata hai:

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ

Tarjumah: Kya un logon ne Allah ke aise shareek muqarrar kar rakhe hain jinhon ne un ke liye deen ka aisa tareeqa muqarrar kiya hai jo Allah ka farmaya huwa nahi hai.

[Surah Ash-Shoora, Surah No: 42 Ayat No: 21]

Allah Taala yahood o nasara ke baare mein farmata hai:

بَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحِ ابْنِ مَرْيَمَ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْ

Tarjumah: Unhon ne apne ulama aur darweshon ko Allah ke siwa apna Rabb bana liya hai. Aur isi tarah Maseeh Ibn e Maryam ko bhi.

[Surah At-Taubah, Surah No: 9 Ayat No: 31]

RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam ne Rabb banaane ka matlab yun bayan farmaya hai:

مُوا عَلَيْهِمْ شَيْئًا أَمَا إِنَّهُمْ لَمْ يَكُونُوا يَعْبُدُونَهُمْ وَلَكِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا أَحَلُّوا لَهُمْ شَيْئًا اسْتَحْلَوْهُ وَإِذَا حَرَّ حَرَّمُوهُ

Tarjumah: Woh apne ulama ki Ibadat nahi karte they lekin jab un ke ulama kisi cheez ko halal keh dete to woh usay halal kar lete aur jab woh kisi cheez ko haraam qarrar dete to woh bhi usay haraam tasleem kar lete.

[Tirmidhi: 3095]

Yeh Hadees is baat ki daleel hai ke Allah Taala ki nafarmani mein ulama aur darweshon ya hukmraanon ki ghair mashroot ita'at karna un ki ibadat hai aur yeh shirk e akbar hai.

La ilaaha illallah ki shartein:

Abu Zarr Radhiallahu Anhu se riwayat hai ke Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

إِنْ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَبَشَّرَنِي أَنَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِكَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ، قُلْتُ: وَ أَتَانِي جِبْرِيلُ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ؟ قَالَ: وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ

Tarjumah: Mere paas Jibraeel Alaihissalam aaye aur mujhe khush-khabri di ke aap ki ummat ka jo fard is haalat mein marega ke us ne Allah ke saath kisi ko shareek nahi thehraaya, woh jannat mein daakhil hoga. Main (Abu Zarr) ne kaha: Chaahe us ne zina kiya ho aur chori ki ho? Aap Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaaya: Agarche us ne zina kiya ho aur chori ki ho.

[Sahih Muslim: 94]

Lekin yaad rakhiye ke “La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ki gawaahi mein kuch shartein hain agar kisi ke kalime mein yeh saari shartein nahi payi jaati to us ko yeh kalima faida nahi dega, un sharton ki tafseel kuch is tarah hai:

1. Ilm:

Muslim ban-ne ke liye pehli shart yeh hai ke usay “La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ke ma’ani maloom hon, usay maloom ho ke kalima padhne ke baad usay kin baton ko maan-na padega aur kin baton ka inkaar karna padega, jo shakhs kalima ke ma’ani hi nahi jaanta woh apne dil se kalima ke ma’ani par aiteqaad hi nahi rakh sakta lehaza yeh kalima usay faida nahi dega.

Usmaan Radhiallahu Anhu se riwayat hai ke Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam farmaya:

مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ

Tarjumah: Jis shakhs ki maut is haalat mein aayi ke usey yaqeen tha ki allah ke siwa koi ma’bood e barhaq nahi to woh Jannat mein daakhil

hoga.

[Sahih Muslim: 26]

Is ilm se muraad dil ki tasdeeq aur zubaan ka iqraar hai.

2. Yaqeen:

Ek muslim ko kalima ka maf-hoom achchi tarah samajh kar us par yaqeen karna chahiye aur yaqeen bhi aisa ho ke shak o shubha ki koi gunjaish na rahe.

Abu Hurairah Radhiallahu Anhu se riwayat hai ke Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

Jo apne dil se yaqeen karte huwe La ilaaha illallah «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» ki gawahi deta ho usey jannat ki basharat de do.

[Sahih Muslim: 31]

Lehaza jo shakhs dil se is kalime ke ma'ani par yaqeen na rakhta ho aur shak o shubha mein pada huwa ho woh jannat mein daakhil nahi ho sakta.

3. Kalima ke taqazoon ko qabool karna:

Jo shakhs dil aur zubaan se iqraar nahi karta ke woh kalima ke taqazon ko poora karega woh muslim nahi ho sakta

Abu Hurairah Radhiallahu Anhu se riwayat hai ke Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

عَصَمَ مِنِّي نَفْسُهُ أَمَرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَقُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَمَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَقَدْ بُوِّهُ عَلَى اللَّهِ وَمَالُهُ إِلَّا بِحَقِّهِ، وَحِسًا

Tarjumah: Mujhe is baat ka hukm diya gaya hai ke main us waqt tak logon se jihaad karun jab tak woh La ilaaha illallah «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» ka iqraar na kar len, jab log La ilaaha illallah «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» ka iqraar kar len to unhon ne apni jaan aur maal mujh se bachaaya liya albatto un se us kalime ka haq liya jayega aur un ke dil ka hisaab Allah ke zimme

hai.

[Sahih Bukhari: 2946 Sahih Muslim: 21]

4. Tabe'daari aur ita'at karna:

“La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) jis cheez par dalalat karta hai us ko maan lena aur us par amal karna.

Allah Taala farmaata hai:

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ

Tarjumah: Tum sab apne parwardigaar ki taraf jhuk jao aur us ki farmaa-bardari karo.

[Surah Az-Zumar, Surah No: 39 Ayat No: 54]

5. Sachchaayi:

Sachchaayi se muraad hai ke woh sachche dil se is kalima ka iqraar kare, agar koyi apni zubaan se is kalime ka iqraar karta hai lekin dil se is ko sachcha nahi maanta to woh munafiq hai. Munafiq hamesha apna mufaad (faida) dekhta hai aur har azmaaish ke mauqa par islam se be-talluq ho jaata hai is liye yeh kalima us ko faida nahi dega.

Anas bin Malik Radhiallahu Anhu se riwayat hai ke Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

مَهْ اللَّهُ عَلَى النَّارِ مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ، إِلَّا حَرَّ

Tarjumah: Jis ne sachche dil ke saath yeh gawaahi di ke Allah ke siwa koi ma'bood e barhaq nahi aur Mohammad Sallallahu Alaihi Wasallam Allah ke bande aur Rasool hain Allah ne us ko jahannum ki aag par haraam kar diya.

[Sahih Bukhari: 128 Sahih Muslim: 32]

6. Ikhlaas:

Amal ko shirk ki tamam aamezishon aur milawaton se paak saaf karna aur “La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ke iqraar se kisi dunyawī faide ka husool, riya aur shohrat ka taalib na hona imaan ki laazmi shart hai. Abu Hurairah Radhiyallahu Anhu se riwayat hai ke Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ أَوْ نَفْسِهِ أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ،

Tarjumah: Qayamat ke din sab se ziyadah faiz-yaab meri sifarish se woh shakhs hoga, jo sachche dil se ya sachche ji se La ilaaha illallah « لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ » kahega.

[Sahih Bukhari: 99]

7. Mohabbat:

“La ilaaha illallah” (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) se mohabbat karna aur jis par yeh kalima dalalat karta hai us se mohabbat karna aur us ke taqazoon par amal karne waale ahl e tauheed se mohabbat karna imaan ka juuz (hissa) hai:

أَنْ يَكُونَ اللَّهُ عَنْ أَنْسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ: عُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ، وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَكْرَهُهُ أَنْ يَقْذَفَ فِي النَّارِ

Tarjumah: Anas Radhiyallahu Anhu se riwayat hai ki Nabi Kareem Sallallahu Alaihi Wassallam ne farmaya: Teen (3) khaslatein aisi hain ki jis mein yeh paida ho jayen to us ne Imaan ki mithaas ko paa liya. Pehli yeh ki Allah aur uska Rasool, us ke nazdeek sab se ziyadah mahboob ban jayen, doosri yeh ki woh kisi insaan se sirf Allah ki raza (khushi) ke liye Mohabbat rakhe. Teesri yeh ki woh kufr mein wapas lautne ko aisa bura jaane jaisa ki aag mein daale jaane ko, bura jaanta hai.

[Sahih Bukhari: 16 and Sahih Muslim: 43]

8. Tamam tawaagheet ka inkaar kare aur unhein baatil samjhe:

Tawagheet woh baatil ma'bood hain jo Allah ke alawah pooje jaate hain aur woh apne pooje jaane par raazi hon. Ambiya e Kiraam aur Allah ke auliya chonke apne pooje jaane par raazi nahi aur woh shirk karne walon ke sab se bade dushman hain is liye woh tawagheet nahi hain.

Allah Taala ne farmaya:

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا

Tarjumah: Jo koi taghoot ka inkaar kar ke Allah par imaan le aaya, us ne ek aisa mazboot sahara thaam liya, jo kabhi tootne wala nahi.

[Surah Al-Baqarah, Surah No: 2 Ayat No: 256]

Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

اللَّهُ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَرَّمَ مَالُهُ وَدَمُّهُ وَحِسَابُهُ عَلَى

Tarjumah: Jis ne Laa ilaaha illallah «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» kaha aur Allah ke siwa jin ki bandagi ki jaati hai, un (sab) ka inkaar kiya to us ka maal o jaan mehfooz ho gaya aur us ka hisaab Allah par hai.

[Sahih Muslim: 23]

Gaur farmaiye ke sirf kalima padhne se maal aur jaan mehfooz nahi balki musalmanon ki talwaar se jaan aur maal us waqt mehfooz hoga jab woh us ibadat ka inkaar kare jo log Allah ke siwa doosron ki karte hain.

Sahih aqeede se inhiraf ke asbaab:

Sahih aqeede se inhiraf ke asbaab ki jaankaari zaroori hai. Jin mein ahem darj zail (following) hain:

1. Sahih aqeede se na-waqifiyyat:

Aaj musalman kehlwaane walon ki aksariyyat duniya aur us ki aasaaishon mein mashgool hai. Schools ke andar bhi Allah ke Quran aur us ke Rasool ki sunnat sikhaane ki taraf tawajjo nahi hai, woh sirf maaddi aur tafreehi cheezon ka ehtimaam karte hain, aksar o beshtar walidain bhi sahih aqeede se be-khabar hain, Allah ke Quran mein ghaur o fikr karne se ghaafil hain is tarah musalmanon ki woh nasal paida ho chuki hai jo sahih aqeedah se bilkul na-waaqif hai woh haq ko baatil jaanti hai aur baatil nazariyaat ko Deen e Islam samajhne lag gayi hai.

2. Aaba o ajdaad ke tareeqon par jame rehna:

Hamesha gumraah log yahi kehte hain:

إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ

Tarjumah: Be-shak hum ne apne baap dada ko ek raaste par paaya hai aur hum to qadam ba qadam un hi ke peeche chal rahe hain.

[Surah Az-Zukhruf, Surah No: 43 Ayat No: 23]

Apne aaba o ajdaad ke tareeqon par jame rehna agarche woh baatil hi kiun na hon aur aaba o ajdaad ke tareeqon ke mukhalif raaste ko hargiz qabool na karna agarche woh haq hi kiun na ho gumraahi ke ahem asbaab mein se hai is tarah Quran o Sunnat mein gaur o fikr karne ki bajaye gumraah log apne badon ke raaste par chalte hain. Magar qayamat ke din ghaflat aur badon ki pairwi ka yeh uzr Allah qabool nahi farmayega.

Irshad e Baari Taala hai:

أَشْهَدُهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمُ ٱلْسَنَتُ بِرَبِّكُمْ ؕ قَالُوا بَلَىٰ ۖ وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي ٱدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ ۖ أَمَّا أَشْرَكَ ۖ أَبَٰؤُذ ۖ مِن قَبْلُ وَكُنَّا شَٰهِدْنَآ أَن تَقُولُوا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَٰفِلِينَ ﴿٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ ۖ فَمَتَىٰ نَعْلَمُ إِنَّا كُنَّا مِن بَعْدِهِمْ ؕ قُلْ

Tarjumah: Aur jab tumhare Rabb ne Bani Adam ki pusht se us ki aulaad nikaali aur unhein khud un par gawah banaya (yani un se poocha ke) kya mein tumhara Rabb nahi hun? Woh kehne lage kiun nahi hum gawaah hain (ke tu hamara Rabb hai) (aur yeh iqraar hum ne is liye karaya taaki) tum qayamat ke din (yun na) kehne lago ke hum

to is (tauheed) se bilkul be-khabar they ya yun kehne lago ki shirk to hamaare badon ne kiya tha aur hum to un ki aulaad they jo un ke baad (paida huwe) to kya jo kaam ahl e baatil karte rahe tu hamein us ke badle halaak karega.

[Surah Al-A'raaf, Surah No: 7 Ayat No: 172,173]

3. Ambiya e kiraam aur Allah ke waliyon ki shaan mein gulu karna:

Mu'ashre mein shirk phailne ka ahem sabab yeh hai ke shaitan ambiya e kiraam aur Auliya Allah se mohabbat ki aad bana kar un ki mohabbat ka rukh andhi aqeedat ki taraf mod deta hai aur phir yeh gumraah log un ke baare mein yeh aiteqaad rakhte hain ke nafa' pahunchaana aur nuqsan ko door karna un ke ikhtiyar mein hai aur yeh buzurg un ke aur Allah ke darmiyaan waastaa aur waseela hain, yeh Allah se hamesha aulaad dilwaate hain, hamaari aulaad ko zindagi aur sahet bakhshate hain, phir mu'amlah tak pahunchta hai ke woh khud un ki ibadat shuru kar dete hain, un ko raazi karne ke liye un ke naam ki sabeel lagaate hain, un ke naam par jaanwar zabah karte hain, un ki nazr o niyaaz dete hain. Qabron ka tawaaf karte hain aur unhin se dua aur faryaad karte hain un se madad talab karte huwe "ya Ali madad (ددم ىلع اى), adrikni ya RasoolAllah (أَدْرِكْنِي يَا رَسُولَ اللَّهِ) aur aghithni ya RasoolAllah (أَغِثْنِي يَا رَسُولَ اللَّهِ) ke naare baland karte hain.

4. Zaeef aur mauzoo riwayaat:

Mu'ashre mein shirk phailne ka ek ahem sabab woh za'eef aur mauzoo' riwayaat hain jo awaam ek arse se sunte aa rahe hain, soofiya aur bidati logon ne apne duroos aur apni kitaabon ke zariye un baatil riwayaat ko khoob phailaaya, agarche un riwayaat par mu'assar jirah maujood hai magar awaam ulama e haqq ki bajaye un ulama e soo (bure ulaama) par aitemaad kar rahe hain jo qisse kahaaniyon, karamaat aur manghadat riwayaat ke zariye shirk phaila rahe hain.

5. Kitmaan e haqq:

Mu'ashre mein shirk ke phailne ka ek aur ahem sabab haqq ka chupaana hai, bahut se ulama jo tauheed aur shirk ke farq ko jaante hain woh bhi election mein logon se vote lene ki khatir ya masjidon aur madarson ke liye chanda wusool karne ke liye ya jihaad fund lene ke liye ya logon ko chalees (40) din ke liye tableeghi jamaat ke sath nikaalne ke liye haqq ko chupaate hain kiunki tauheed o sunnat ke bayan se mu'ashre mein kashmakash paida hoti hai aur logon ko mukhalafat ka saamna karna padta hai.

Mushrikon ki kuch ahem sifaat:

1. Waastaa aur waseela:

Mushrikeen hamesha yahi daleel dete hain ke yeh buzurg hamaare safarshi hain. Mushrikeen e Makkah bhi yahi kaha karte they.

مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ

Tarjumah: Hum in ki ibadat sirf is liye karte hain ke woh Allah tak hamari rasaayi kara den.

[Surah Az-Zumar, Surah No: 39 Ayat No: 3]

وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ

Tarjumah: Woh kehte hain ke yeh Allah ke paas hamaare safarshi hain.

[Surah Yunus, Surah No: 10 Ayat No: 18]

Aaj bhi yahi misaal di jaa rahi hai ke chatt par chadhne ke liye seedhi ki zaroorat hoti hai, badshah se milne ke liye wazeer ki sifaarish ki zaroorat hoti hai isi tarah Allah se milne ke liye Aulia Allah ki zaroorat hai, Halaanki Allah Taala ka irshad hai:

عَلَّمُونَ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

Tarjumah: Pas Allah ke liye misaalien na gadho, Allah jaanta hai, tum nahi jante.

[Surah An-Nahl, Surah No: 16 Ayat No: 74]

Allah Qadir hai “KUN” kehta hai aur kaam ho jata hai woh kaayenaat ka nizaam chalaane ke liye kisi ka mohtaaj nahi jabki sadar aur badshah saltanat ka mukammal intizaam khud karne se fitraton aajiz hote hain unhein aise madadgaaron ki zaroorat hoti hai jo hukoomat mein shareek hote hain, wazeer e sahet, wazeer e baldiyat aur un ke baad baldiyati members aur sarkari mulazmeen waghera dar-asl badshaah ki hukoomat mein shareek hote hain.

Allah “Al-Ghani” (الْغَنِيِّ) hai, As-Samad (الصَّمَد) hai, be-niyaz hai. Hadees e Qudsi mein Allah Taala farmata hai:

وَاَعْلَىٰ اَتَقَىٰ قَلْبِ رَجُلٍ وَّاحِدٍ مِنْكُمْ مَا زَادَ ذَلِكَ فِي يَا عِبَادِي لَوْ اَنَّ اَوَّلَكُمْ وَاٰخِرَكُمْ وَاَنْسَكُمْ وَاِنْكُمْ وَجَنَّتُمْ كَاَنَّهُ وَاَحَدٍ مَا نَقَصَ مُلْكِي شَيْئًا يَا عِبَادِي لَوْ اَنَّ اَوَّلَكُمْ وَاٰخِرَكُمْ وَاَنْسَكُمْ وَاِنْكُمْ كَاَنَّهُمْ عَلٰى اَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا

Tarjumah: Mere bando! Agar tumhaare pehle waale aur tumhaare baad waale aur tumhaare insaan aur tumhaare jin sab mil kar tum mein se ek intehaayi muttaki insaan ke dil ke mutabiq ho jaayen to us se meri baadshaahat mein koi izafah nahi ho sakta. Mere bando! Agar tumhaare pehle waale aur tumhaare baad waale aur tumhaare insaan aur tumhaare jin sab mil kar tum mein se sab se faajir aadmi ke dil ke mutabiq ho jaayen to us se meri baadshaahat mein koi kami nahi hogi. [Sahih Muslim: 2577]

Jabki sadar aur badshah ki hukoomat logon ki marhoon e minnat (ehsaan-mand) hoti hai, agar awaam khilaaf ho jayen to Iran ke badshah ko bhi apni jaan bachaane ke liye mulk se bhaagna padta hai. Kabhi awaam sadar Ayyub ko aur kabhi Zulfiqar Ali Bhutto ko isti’faa dene par majboor kar dete hain is liye yeh badshaah awaam ko khush rakhne par majboor hain, yahi wajah hai ke woh kuch logon ki madad haasil karte hain jo badshaah ko logon ki takleefon se aagah karte hain aur woh badshaah tak rasaayi ke liye waseela bante hain.

Allah “Ar-Rahmaan” (الرَّحْمَن) aur “Ar-Raheem” (الرَّحِيم) hai duniya ki ne’matein musalmanon aur kafiron sab ke liye hain. Marne ke baad zindagi ki ne’matain sirf ahl e imaan ke liye hongy duniya ki doulat woh sab ko deta hai jabki badshaah aur sadar apne hamiyon ko nawaazte hain, lekin fitratan itne kamzoor hain ke un ke liye yeh janna mumkin hi nahi ke kon us ke haami hain aur kon us ke mukhalif hain, badshaahon ko aise afraad ki zaroorat hoti hai jo un ko un ki baton ki khabar den, kya Allah Taala ke baare mein bhi yeh tasawwur ho sakta hai? Apne hamiyon ko nawaazne ki wajah yeh bhi hai ke badshaahon ke paas mehdood nokriyan hain, mehdood khazaane hain jis wajah se woh har ek ko woh cheez nahi de sakte, kya Allah Taala ke baare mein yeh socha jaa sakta hai ke us ke khazanon mein bhi kami hai?

Yaqeenan nahi.

Kabhi yeh badshaah apne wazeeron aur darbariyon ki sifarish qabool karne par majboor hote hain kiunki unhein un ki sar-kashi (na-farmaani, baghawat) ka khauf hota hai ya un ke ehsaan ka badla dena maqsood hota hai aur kabhi un badshaahon ko sifaarish karne waale se koi gharz bhi hoti hai. Yeh un par ehsaan kar ke apni gharz पूरी karna chahte hain, aur kabhi yeh sifaarish karne walon ki mohabbat mein yun majboor hote hain ke unhein apna qanoon aur usool todna padta hai jabki Allah Taala ke baare mein aisa sochna bhi kufr o shirk hai, farmaya:

وَلَا شَفَاعَةً لِّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ
وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ

Tarjumah: Aye logo! Jo imaan laaye ho, jo kuch maal mataa’ hum ne tum ko bakhsha hai, us mein se kharch karo qabl iske ke woh din aaye, jis mein na khareed o farokht hogi na dosti kaam aayegi aur na sifarish chalegi. Aur zalim asal mein wohi hain jo kufr ki rawish ikhtiyar karte hain.

[Surah Al-Baqarah, Surah No: 2 Ayat No: 254]

2. Allah akele ka zikr sun kar un mushrikon ke dil tang ho jaate hain:

Allah Taala farmata hai:

لَا خِرَةَ إِلَّا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِمَا يَسْتَبْشِرُونَ

Tarjumah: Aur jab tanha Allah ka zikr kiya jaata hai to jo log akhirat par imaan nahi rakhte un ke dil tangi mehsoos karte hain aur jab us ke siwa (auron ka) zikr kiya jaata hai to woh khush ho jaate hain.

[Surah Az-Zumar, Surah No: 39 Ayat No: 45]

Is aayat mein mushrikeen e Makkah ka shirk bayan huwa hai aaj bhi kalima padhne waale mushrikeen ka yahi haal hai jab sirf “Ya Allah madad” ki pukaar lagti hai to un ke dil tang hote hain aur jab “Ya RasoolAllah madad” ya “Ya Ali madad” kaha jaaye to khush hote hain.

In Aayaat ke baare mein dhoka diya jaata hai ke is mein «مِنْ دُونِهِ» yani “Allah ke siwa” mein Ambiya aur Auliya Allah shaamil nahi hain, is se to but (idol) muraad hain.

Halaanki qayamat ke din Allah Taala Hazrat Isa Alaihissalam se farmayega:

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ

Tarjumah: Aur jab Allah Taala farmaayega ke Aye Isa Ibn e Maryam! Kya tum ne logon se kaha tha ki mujhe aur meri maa ko Allah Taala ke siwa ma'bood bana lena.

[Surah Al-Maidah, Surah No: 5 Ayat No: 116]

Is aayat mein Allah Taala ne Isa Alaihissalam aur un ki walida mohtarma Maryam ko «مِنْ دُونِ اللَّهِ» mein shaamil kiya hai aur Surah Taubah ki aayat no: 31 mein Allah Taala ne Isa ibn e Maryam ko aur Bani Israel ke ulama o mashaikh ko «مِنْ دُونِ اللَّهِ» mein shaamil kiya, lehaza yeh kehna ke ambiya e kiraam aur Auliy Allah «مِنْ دُونِ اللَّهِ» mein shaamil nahi sirf shaitan ka dhoka hai.

Hamari takhleeq ka ahem maqsad:

Dar-asl shaitan ne aaj in ishkaalaat mein uljha kar hamein us azeem maqsad se ghaafil kar diya hai jis ke liye Allah Taala ne hamein paida kiya tha, farmaya:

إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْخَلَّاقُ وَالْمُخَلَّقُ وَالْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٥٨﴾

Tarjumah: Aur main ne jinnat aur insaanon ko sirf is liye paida kiya hai ke woh sirf meri ibadat karen, na main un se rozi chaahta hun aur na meri yeh chaahat hai ke woh mujhe khilaayen, Allah Taala to khud hi sab ka rozi-rasan (Raaziq), quwwat wala aur zoor-aawar hai.

[Surah Az-Zariyaat, Surah No: 51 Ayat No: 56-58]

Allah Taala ne in Aayaat mein khabar di hai ke Allah Taala be-niyaaz hai, woh is baat ka zaroorat-mand nahi hai ke hum us ki ibadat karen dar-haqeeqat hum Allah Taala ke mohtaaj hain aur is baat ke zaroorat-mand hain ke us ki ibadat kar ke us ko raazi karen, aur ibadat bhi aisi ho ki us ke saath ghairullah ki bandagi na ho:

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ

Tarjumah: Jo log imaan laaye aur unhon ne apne imaan mein zulm (yani shirk) ki milawat nahi ki to aise hi logon ke liye aman hai aur yahi log hidaayat paane waale hain.

[Surah Al-An'aam, Surah No: 6 Ayat No: 82]

Maloom huwa ke hidaayat yaafta log wohi hain jo apne imaan mein shirk ki milawat nahi karte kiunki aamaal usi waqt qabool kiye jayenge jab woh shirk se paak hon:

وَحِیَ إِلَیْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ وَلَئِنْ لَمْ يَنْصَرِفْ إِلَيْكَ الْجَنَّةُ لَأَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

Tarjumah: Aur be-shak tumhari taraf aur tum se pehle (nabiyan) ki taraf yeh wahi ki gayi hai ke agar (ba-farz e mahaal) tum ne shirk kiya to bila-shuba tumhara amal barbaad ho jayega aur tum yaqeenan khasara paane walon mein se ho jaaoge.

[Surah Az-Zumar, Surah No: 39 Ayat No: 65]

Yahi wajah hai ke Allah Taala ne mushrik par jannat haraam ki hai:

رَّمَّ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَدَّ

Tarjumah: Jis ne Allah ke saath kisi ko shareek thehraya us par Allah ne jannat haraam kar di aur us ka thikaana jahannum hai aur aise zaalimon ka koi madadgaar nahi.

[Surah Al-Maidah, Surah No: 5 Ayat No: 72]

Yahi wajah hai ke Ambiya e kiraam sab se pehle qaum ko yahi dawat dete they ke sirf Allah Taala ki ibadat karo aur us ke siwa koi ibadat ke laaiq nahi:

ي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِ

Tarjumah: Aur hum ne Aap se pehle jo Rasool bheje un ki taraf yahi wahi ki ke mere siwa koi ma'bood nahi pas meri ibadat karo.

[Surah Al-Ambiya, Surah No: 21 Ayat No: 25]

Nooh, Hood, Saleh, Shoaib aur deegar tamam Ambiya e kiraam Alaihimussalam ne apni apni qaum ko yahi baat kahi:

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ

Tarjumah: Allah ki ibadat karo us ke siwa koi tumhaara ma'bood nahi.

[Surah Al-A'raaf, Surah No: 7 Ayat No: 59, 65, 73, 85]

Khud Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam nubuwat ke pehle 13 saal Makkah mein logon ko tauheed hi ki dawat dete rahe, isi tarah har daur mein Allah ke nek bande Ambiya e kiraam ke raaste par chalte huwe apni dawat ka aaghaz tauheed aur aqeedah ki islaah se karte rahe phir us ke baad baqiya deen ke ahkamaat ki taraf logon ko bulaate rahe Allah ke Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne un hi ke liye najaat ki khabar di:

Abdullah bin Amr Radhiallahu Anhu bayan karte hain ke RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

لَهُ كُلُّهُمْ فِي وَإِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَفَرَّقَتْ عَلَى ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ مِلَّةً وَتَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ مِلَّةً كُلُّهُمْ فِي وَإِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَفَرَّقَتْ عَلَى ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ مِلَّةً وَتَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ مِلَّةً أَصْحَابِي النَّارِ إِلَّا مِلَّةً وَاحِدَةً قَالُوا وَمَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ مَا أَنَا عَلَيْهِ وَ

Tarjumah: Bani Israel bahattar (72) firqon mein bat gaye aur meri ummat tihattar (73) firqon mein bat jaayegi, aur ek firqe ko chor kar baaqi sabhi jahannum mein jaayenge, Sahaba ne arz kiya: Allah ke Rasool (Sallallahu Alaihi Wasallam)! Yeh kaun si jamaat hogi? Aap ne farmaaya: Yeh woh log honge jo mere aur mere Sahaba ke naqsh e

qadam par honge.

[Tirmizi: 2641]

Aap Sallallahu Alaihi Wasallam ne jo khabar di thi woh sach saabit hue aaj Aap ki ummat ki aksariyyat ke aqeedon ki bunyaad kitaab o sunnat nahi hai balki woh apne aqeede unani falsafah, ilm ul kalam aur tasawwuf ke usoolon se akhz kar rahe hain, isi tarah bahut se deen ki taraf dawat deene waale aise log hain jo logon ke aqaaid ki islaah ki taraf tawajjo nahi dete balki fazail e aamaal suna kar us ki dawat dete hain. Logon ki narazgi ki bina par ya jamaat mein logon ko shaamil karne ke shauq mein haqq aur baatil ka farq bayan na karna bahut bada jurm hai, haqq ko chupaane se gumraahi ko phalne phoolne ka mauqa milta hai aur shirk ko islam aur aqeeda e shirk ki taraf logon ko dawat dene walon ko islami rehnuma samjha jaane lagta hai. Allah Taala farmata hai:

نَكَ يَلْعَنُهُمْ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ
اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

Tarjumah: Be-shak jo khule dalail aur hidaayat ki un baton ko jo hum ne nazil farmayi hain chupaate hain bawjood is ke ke hum ne apni kitaab mein wazeh taur par bayan kar diya hai to aise logon par Allah bhi la'nat karta hai aur tamam la'nat karne waale bhi la'nat karte hain.

[Surah Al-Baqarah, Surah No: 2 Ayat No: 159]

بُطُونِهِمْ إِلَّا وَنَ فِي إِنْ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُ
النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

Tarjumah: Be-shak jo log Allah ki kitaab ki un baton ko chupaate hain jin ko Allah ne nazil farmaya hai aur usey thodi thodi qeemat par bechte hain woh apne peton mein dozakh ki aag ke siwa kuch nahi bhar rahe, Allah Taala Qayamat ke din na aise logon se kalaam karega na unhein paak karega aur un ke liye dardnaak azaab hoga.

[Surah Al-Baqarah, Surah No: 2 Ayat No: 174]

Ek da'ee ke liye zaroori hai ke woh Allah Taala ki sifaat ka zikr kare aur logon ko bataye ke Allah Taala ki sifaat mein koi shareek nahi:

(1) Woh “As-Samee” (السَّمِيعُ) hai, poori duniya ki aawazein asaani se sunta hai, kaisi kaisi zabanein (languages) hain Arabic, urdu, english, ek ek mulk mein dasyon zabanein boli jaati hain sirf Allah hi har zabaan ko jaanta hai, insaan yahan tak ki Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam bhi apni zindagi mein har zabaan ko nahi jaante they, phir jis zabaan hi ko Ambiya aur Auliya na jante hon to us zabaan mein pukaarne waale ki darkhwast kaise poora kar sakte hain?

(2) Woh “As-Samee” (السَّمِيعُ) hai zameen o aasman ke har kone se faryaad karne walon ka musalsal shor hai, woh har ek ki alag alag sunta hai aur saaf pehchaanta hai ke kon pukaar raha hai, sab ki ek hi waqt mein sunta hai, kisi se bhi ghaafil nahi, jabki koi insaan aisa nahi jo ek hi waqt mein sekdon logon ki iltijaaon ko sun sake.

(3) Woh “As-Samee” (السَّمِيعُ) hai woh poori duniya ki iltijaaon ko sunta hai, faasla us ki raah mein rukawat nahi hai, yeh to insaan hai jo sirf nazdeek se sun sakta hai door ki aawaz us ke kaanon mein nahi aati jab woh door walon ki iltija hi nahi sun sakta to un ki mushkil kushaayi kaise karega?

(4) Woh “Al-Hayy” (الْحَيُّ) hai. Us ke liye na neend hai aur na hi oongh, din ke 12 baje hon ya raat ke 12 us ke liye barabar hain, jabki Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam aur Ali Radhiallahu Anhu soya karte they, ek safar mein Nabi Kareem Sallallahu Alaihi Wasallam aur Sahaba e kiraam Radhiallahu Anhum Ajma'een ko itni neend aayi ke subah ki namaz qaza hogayi aankh us waqt khuli jab sooraj nikal chuka tha. [Sahih Bukhari: 595 and Sahih Muslim: 680]

Agar Ambiya aur Auliya insaanon ke mushkil kusha hon to phir un ke sone ka waqt maloom hona chahiye taaki insaan apni darkhwast us waqt pesh kare jab woh jaag rahe hon aur yeh bhi sochye ke jis waqt yeh “mushkil kusha” so rahe hon us waqt log apni mushkilaat mein kis

ko pukaaren?

(5) woh “Al-Aleem” (الْعَلِيم) hai raat ki tareeki mein andheri chattaan par siyah chionti ke qadmon ki aahat bhi paa leta hai, koi raaz us ke liye raaz nahi woh har raaz ko jaanta hai koi us ko dil mein pukaare woh us ki mushkil ko bhi jaanta hai, sochye agar insaan logon ke mushkil kusha hon to jo shakhs apni mushkil ko zubaan se bayan nahi kar sakta goonga hai to us ki mushkilaat ko kon door karega?

(6) Woh “Al-Qadir” (الْقَادِر) hai. Abu Zarr Radhiallahu Anhu se riwayat hai RasoolAllah Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya ke Allah farmata hai:

وَأَنسَكُمُ وَجَنَّتُمْ قَامُوا فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ فَسَأَلُونِي فَأَعْطَيْتُ كُلَّ إِنْسَانٍ يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ مَسْأَلَتُهُ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ الْمَخِيطُ إِذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ

Tarjumah: Mere bando! Agar tumhaare pehle aur tumhaare pichle aur tumhaare insaan aur tumhaare jin sab mil kar ek khule maidaan mein khade ho jaayen aur mujh se maangen aur mein har ek ko us ki maangi hue cheez ata kar dun to us se jo mere paas hai, us mein itna bhi kam nahi hoga jo us sooi (needle) se (kam hoga) jo samandar mein daali (aur nikaal li) jaaye.

[Sahih Muslim: 2577]

Jabki Allah ke barguzeeda Ambiya e kiraam bhi apni zindagi mein kuch mu'amlaat mein majboor nazar aate hain:

(a) Nooh Alaihissalam ka beta aur un ki biwi un par imaan na laaye, Nooh Alaihissalam un ko jahannum ke azaab se bacha na sake.

(b) Loot Alaihissalam ki biwi jahannum mein jayegi aur woh un ke kaam na aa sakenge.

(c) Ibrahim Alaihissalam apne waalid ko Allah ke azaab se na bacha sake.

(d) Mohammad Sallallahu Alaihi Wasallam apne chacha Abu Taalib ki taqdeer badal na sake khwaahish aur koshish ke bawjood unki maut

kufr par hue. Raees ul Munafiqeen Abdullah bin Ubayi ka janaza Rasool Sallallahu Alaihi Wasallam ne padhaaya yani us ke liye mughfirat ki dua ki magar Allah ne bakhshne se inkaar kar diya. Bataiye woh kaisa mushkil kusha hoga jo apne waalid, aulaad aur biwi tak ki mushkilaat hal karne par qaadir nahi?

(7) Woh “Ar-Rahmaan” (الرَّحْمَن) aur “Ar-Raheem” (الرَّحِيم) aisa hai ke Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam ne farmaya:

رَحْمَتِي أَوْ خَلَقَ اللَّهُ الْخَلْقَ كَتَبَ فِي كِتَابِهِ - هُوَ يَكْتُبُ عَلَى نَفْسِهِ، وَهُوَ وَضَعَ عِنْدَهُ عَلَى الْعَرْشِ - إِنَّ لَمْ تَغْلِبْ غَضَبِي

Tarjumah: Jab Allah Taala ne makhlooq ko paida kiya to apni kitaab mein use likha us ne apni zaat ke mutalliq bhi likha aur yeh ab bhi Arsh par likha huwa maujood hai ke “Meri rehmat mere ghazab par ghaalib hai.”

[Sahih Bukhari: 7404 and Sahih Muslim: 2751]

Aisa meharbaan hai ke us ke baghiyon ke liye bhi duniya ki ne'matein aur sahulatein maujood hain, sooraj, barish, hawa gharz duniya ki har ne'mat jahan us ki bandagi karne walon ke liye hai wahan us ke na maan-ne waale bhi us se faida utha rahe hain, sochye woh kaisa mushkil kusha hoga jo na “Rahman” aur “Raheem” hai, na hi “Qadir” aur “Qadeer” hai, na hi “Samee” aur “Aleem” hai. Jo Allah ki Azmat ko pehchaanega aur insaan ki be-basi ko jaanega woh kisi aur ko mushkil kusha nahi maan sakta aur na kisi aur ko Allah ka shareek bana sakta hai.

Allah Taala hamein haqq ko haqq samajhne aur us ki pairwi karne ki taufeeq de aur baatil ko baatil jan-ne aur us se bachne ki taufeeq ataa farmaye, Aameeen.